

TON LEEGGANGERS (WIJ ZIJN JONG):

‘Een goed *pedagogisch klimaat* is onze maatschappelijke plicht’

Zo’n 25 jaar geleden werd in Eindhoven Korein opgericht: een brede kinderopvangorganisatie in een branche die op dat moment het domein was van aan de overheid gelieerde welzijnsorganisaties. Intussen is er veel veranderd en Korein – inmiddels omgedoopt tot Wij zijn JONG – veranderde mee.

Bestuurder Ton Leeggangers over de toekomst van de organisatie en de rol ervan binnen de jeugdketen.

Kinderopvang is ooit gestart als arbeidsmarkt- en emancipatie-instrument. Het idee was dat moeders – die vroeger meestal stopten met werken als er kinderen kwamen – dan weer (meer) zouden gaan werken. Het kinderdagverblijf ving de kinderen op en hield hen bezig totdat papa of mama klaar was met werken. Volgens Ton Leeggangers, voorzitter van de raad van bestuur van Wij zijn JONG, is de taakopvatting nu veel breder. ‘We zijn voortaan een pedagogische vormingsomgeving. Wat wij doen, overschrijdt de leeftijd van de voor-

school inmiddels en is ingegeven door de meest recente pedagogische inzichten. De term ‘kinderopvang’ dekt de lading al lang niet meer; wij zijn pedagogische professionals die vaak nauw samenwerken met de basisscholen en andere professionals binnen de jeugdketen. Dat zie je ook aan onze huisvesting. Het aantal autonome kinderdagverblijven is sterk afgenomen. Steeds vaker zijn onze locaties gehuisvest in kindcentra.’

WIJ ZIJN JONG

Met deze verschuiving ontstond ook de ambitie een wezenlijke bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de jeugd. De organisatie besefte jaren geleden al dat zij breder actief moet zijn om deze ambitie waar te maken. Vanuit deze gedachte zijn dan ook twee nieuwe divisies ontstaan: RIJKT, expertisecentrum voor toegepaste pedagogie, en KSS, voor bedrijfskundige expertise aan organisaties en professionals binnen de jeugdketen.

Ton Leeggangers: ‘Nu hebben we een goede mix van bedrijfs- onderdelen waar onze pedagogische en bedrijfskundige expert- centra en de kindcentradivisies een mooie synergie opleveren. We kunnen (wetenschappelijke) kennis en ontwikkelingen direct in de praktijk toetsen, doorontwikkelen en ondersteunen met de juiste processen en systemen waar nodig.’

Ton Leeggangers

Een andere ontwikkeling die aanleiding was voor een strategische heroriëntatie, was de naam. ‘Korein is een afkorting van Kinder-

Opvang Regio EINDhoven. Die naam klopt niet meer. We doen met onze divisies – als gezegd – inmiddels véél meer dan kinderopvang. Daarnaast heeft Korein Kinderplein kinderopvanglocaties in de hele Brainportregio, van Oirschot tot aan Venlo. In 2014 namen we Skar Groep over, een kinderopvangorganisatie in de regio Arnhem en Veenendaal, die nu een volwaardige poort van ons bedrijf is. Kortom: we hebben ons ontwikkeld van lokale kinderopvang naar Jeugd-Ontwikkeling Nederland Groep. Daar staat 'JONG' in onze naam voor. Met 'Wij' maken we duidelijk dat we een groep zijn. Daarnaast willen we echt een statement maken en onze ambities laten zien in de naam. Jong van geest in denken en doen. Dit past ook beter bij ons karakter: we hebben onze eigen wijsheid, zijn een beetje eigenwijs en werken op basis van onze kennis en onze inzichten.'

TACHTIG JAAR WERKEN

Het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG preludeert op toekomstige demografische ontwikkelingen. Leeggangers: 'De kinderen die nu worden geboren, hebben een levensverwachting van meer dan honderd jaar. Dat is geen toekomstmuziek maar een feit; een feit met grote gevolgen bovendien. Kijk alleen al naar het effect op loopbanen: die duren straks misschien wel tachtig jaar. Weinig mensen zijn in staat om tachtig jaar hetzelfde werk te doen – of kiezen ervoor om tachtig jaar hetzelfde werk te doen. Kortom: een loopbaan zal straks waarschijnlijk uit meerdere carrières bestaan, in verschillende kennisgebieden. Dat betekent dat je levenslang moet blijven leren. Een specifiek beroep leren is daarvoor minder belangrijk geworden, want ooit zul je van baan veranderen. Andere vaardigheden daarentegen zullen belangrijker worden. Denk aan algemene en sociale vaardigheden, nieuws- en leergierigheid, het kunnen samenwerken en flexibiliteit. Sluit het huidige aanbod van de jeugdketen daarop aan? Wij denken van niet. Volgens ons zouden er veel meer *vormingsgerichte* interventies moeten worden aangeboden. Daar komt nog wat bij. Nu al staan te veel mensen aan de kant. Volgens het CPB had 14% van de 25- tot 34-jarigen eind 2017 geen startkwalificatie. En een groeiend deel van de Nederlandse jongeren is laaggeletterd. Daarnaast zien we ook grote verschillen in de mate waarin jongeren socialiseren en hun persoonlijkheid ontwikkelen. Dat is onaanvaardbaar, daar moeten we echt iets aan doen. En dat begint bij de prille ontwikkeling van onze jeugd.'

“ Het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG preludeert op toekomstige demografische ontwikkelingen. ”

Het besef dat de kinderen van nu straks wellicht een paar keer van werk moeten wisselen, dwingt ons volgens Leeggangers goed na te denken over de manier waarop we kinderen toerusten voor die lange reis. 'In de jeugd leg je de basis voor je verdere leven. We weten dat investeringen op jonge leeftijd zich op latere leeftijd dubbel en dwars terugbetalen. Is de basis goed, dan heb je daar misschien wel honderd jaar plezier van. Andersom trouwens ook:

is de basis niet solide, dan heb je daar nog een eeuw last van. Wij willen eraan bijdragen dat kinderen straks klaar zijn voor hun toekomst, hoe er die ook uit komt te zien.'

LIJN MOET KIND VOLGEN

Drie dingen zijn volgens Leeggangers nodig in de jeugdketen: ontschotten, personificeren en innoveren. 'De systemen en structuren in de jeugdketen zijn ingericht op een lineaire ontwikkeling: geboorte, peuterspeelzaal, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en vervolgens mbo, hbo of universiteit.

Het kind moet de lijn volgen. Maar kinderen ontwikkelen zich per definitie niet lineair. Wat ons betreft moet het andersom: de lijn moet het kind volgen. Dat biedt de meeste kans op de ontwikkeling van talenten. De huidige systemen en structuren staan die ontwikkeling soms gewoon in de weg.'

Als het gaat over personificeren, dan denkt Leeggangers met name aan het aanbieden van omgevingen, methodes en structuren die het beste passen bij het kind. 'We hebben het in dit verband vaak over de integrale kindcentra, de IKC's. Heel veel kinderen gedijen beter in die omgeving dan in het reguliere schoolsysteem. Maar voor de kinderen die daar niet (altijd) goed uit de verf komen, zul je weer iets anders moeten bedenken.' Het derde spoor is tech-

nologische innovatie. ‘Lesjes hoeven niet meer via de klas. Dat kan ook via een tablet of een andere techniek. De technologie verandert het onderwijs. Daarmee verandert de rol van het schoolgebouw. Wat doen we daarmee? Kortom: er zijn nog veel vragen te beantwoorden voordat we met zekerheid kunnen zeggen dat we onze jeugd goed voorbereiden op hun volwassenheid.’

ONDERSTEUNING VAN ANDERE ORGANISATIES

Wij zijn JONG behoort binnen haar werkveld tot de grotere spelers in Nederland. Een organisatie die nog zou kunnen groeien, maar groei is volgens Leeggangers geen doel op zich. ‘Wij hebben een prettige omvang. Die stelt ons in staat de pedagogische ontwikkelingen op de voet te volgen en nieuwe inzichten toe te passen. Iedere week verrijken onze 2300 medewerkers op 220 locaties de ontwikkeling van ruim 20.000 kinderen. Dankzij onze schaalgroottes kunnen wij ook collega-organisaties bedienen. Dat doen we met onze divisies KSS en RIJKT. KSS ondersteunt andere organisaties binnen de jeugdketen in hun bedrijfsvoering. Denk bijvoorbeeld aan facilitaire zaken/huisvesting of ICT. Sommige organisaties hebben hun volledige ICT-infrastructuur bij ons draaien en worden daarin ondersteund door onze helpdesk.’

RIJKT is een divisie die zich bezighoudt met toegepaste pedagogie. Leeggangers: ‘RIJKT monitort nieuwe inzichten en faciliteert (wetenschappelijk) onderzoek op het gebied van de ontwikkeling van kinderen en bekijkt hoe we die inzichten kunnen vertalen naar toepasbare methodes, technieken en softwareapplicaties. Want daar gaat het om: hoe maken we daadwerkelijk het verschil voor onze jeugd? We doen dit omdat we het als onze maatschappelijke plicht zien het maximale uit kinderen te halen – en niet zozeer omdat scholen of ouders dat expliciet van ons vragen of eisen. We willen zelf een relevante bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd, in het licht van de continu veranderende wereld waarin we leven.’ Een voorbeeld van die op solide onderzoek gefundeerde manier

van werken, is het samenwerkingsverband dat Wij zijn JONG aanging met de Universiteit van Leuven. Leeggangers: ‘De Universiteit van Leuven onderzoekt samen met ons het effect van welbevinden en betrokkenheid van kinderen op hun ontwikkeling. We hebben daarbij een kindvolgsysteem ontwikkeld, Looqin KO genaamd, om het gedachtegoed van professor doctor Laevers in praktijk te brengen en te toetsen. Geen lesjes geven en achteraf meten of de stof is binnengekomen, maar erop sturen dat kinderen zich lekker voelen en betrokken zijn bij de dingen waar ze mee bezig zijn. Dan volgt, aldus Laevers, ontwikkeling vanzelf.’

KRACHTEN BUNDELEN?

Wij zijn JONG is een organisatie met veel en grootse ambities. Daarbij realiseert zij zich dat niet alleen te kunnen. Samenwerken is niet alleen een belangrijke competentie voor onze kinderen, maar ook voor de organisaties van tegenwoordig. Wij zijn JONG is van mening dat ze de beste oplossingen vindt door zich te verbinden met andere professionals en organisaties in en om de jeugdketen en door krachten te bundelen. Denkt u ook na over de rol van uw school (of scholen) binnen de jeugdketen en de manier waarop u schoolkinderen voorbereidt op de toekomst? Wij zijn JONG denkt, praat en doet graag met u mee.

WIJ ZIJN JONG

Bezoekadres:
Kanaaldijk-Zuid 5a
5613 LE Eindhoven

Postadres:
Postbus 473
5600 AL Eindhoven

(040) 294 89 40 | info@wijzijnjong.nl | wijzijnjong.nl

Meer informatie over het speciaal door Wij zijn JONG ontwikkelde kindvolgsysteem vindt u op looqin.co.

TEKST MARTIN VAN ROOIJ FOTOGRAFIE WIJ ZIJN JONG